

Година I.

Бабадагъ, понеделникъ, 27 августъ 1917 г.

Всичко 27.

ВЪСТНИКЪ

ЕДИНЪ БРОИ
10 ст.

ДОБРУДЖА

ЕДИНЪ БРОИ
10 ст.

ИЗЛИЗА ПОНЕДЕЛНИКЪ, СРЪДА И ПЕТЪКЪ

Абонаментъ на България: 7 лв. шестмесечно; за странство: 14 лв. — Обявления: 15 ст. за кв. см. — Всичко що се отнася до в-ка се адресува: До дирекцията на в-къ „Добруджа“ — Бабадагъ. Разписки назад не се връщатъ.

За отвлѣченитѣ Добруджанци. — Денътъ на скръбта. — Ромънскитѣ прѣстѣпления въ Добруджа. — Прѣди една година. — Траурниятъ день въ Бабадагъ. — Рѣчта на германския министъръ на външнитѣ работи. — Една рѣчь на Кайзера. — Изявления на Ц-ръ Радославовъ. — Царя и Саржкойци.

Любомиръ Бобевски

За отвлѣченитѣ Добруджанци

Везилини верѣдъ борбата, вразитѣ ни лукави
Прибѣгнаха до оръдета, що носятъ нисостъ, срамъ:
На Добруджа страдална тѣ взеха синоветѣ,
Отвлѣкоха ги нѣгдѣ — далечъ отъ родни храмъ!

То бѣха дни на ужасъ, дни траурни, — на сълзи,
Подъ ножъ и огънь мина на Добруджа цѣлтъ,
Но Богъ бѣ съ насъ тогава: възмездихме врагитѣ,
Разгромихме ги страшно и скачихме свѣтъ!

Година време мина отъ тия дни, когато
Облѣкохме сърцата си въ мртвешки черъ саванъ
И безутѣшно плачемъ за жертвитѣ невинни,
Отвлѣчени безбожно отъ вражеската станъ!

Тажимъ съ душа, — ридаемъ и молиме небето
Да прати милюстѣта си: да бѣже свѣтълъ день
За жертвитѣ злочестѣ погребани, приживѣ —
И върваме, че иде тогъ частъ великъ, свещенъ!

Позиция „Генералъ Колетъ“

21 августъ 1917 г.

Ант. Борлановъ.

ДЕНЪТЪ НА СКРЪБТА

Утрѣ, когато християнскитѣ свѣтъ ще слави
великата паметъ на милостивата майка на Овогова,
когото човѣшката неправда изпрати на Голгота,
— цѣла Добруджа, потънала въ дълбока печаль,
ще празнува годишнината на ромънската жестокостъ,
ще плаче, ще протестира и ще проклиня прѣдъ сво-
та Голгота. Защото и тя, като нѣкогашна Иудея, има
една своя Голгота, на която бѣ разпята невинността и
правдата — една Голгота, която носи много имена: Бала-
джа, Каралесъ, Сребърна, Сливо-поле, Ялоница, Дорохой,
Хушъ и Васлуй. И тя има единъ Пилатъ, който, като
Понтийскитъ, прѣдъ пролѣтата невинна кръвъ и прѣдъ
потъпаната справедливостъ спокойно си измива рѣ-
цѣтъ... Той се казва кракъ Фердинандъ Ромънски.
И тя има единъ Ава и единъ Кайафа, во тѣ се
наричатъ Братяну и Таке Йонеску. И тя има една
озвѣрева тѣла, която, тласкана отъ най-долнитѣ ин-
стинкти, като Ерусалимската, крѣщи: „Разпни я!
Разпни я!“... Тя се зове ромънски народъ.
Но Добруджа нѣма само единъ честенъ кръстъ, а
хиляда кръстове на невинно избити жени, дѣца стар-
ци и кѣже. Тя нѣма само единъ „разпнати четвър-
тътъ“, а редица отъ дни на разпятие, първиятъ отъ
които се нарича 28 августъ 1916 год.

На тои день ромънската жестокостъ я разпна,
забѣ въ хубавото ѣ чело трѣпени вѣщи, поднесе ѣ
залъка, прѣчуни и рѣцѣтъ и колятѣтъ, промуки ѣ
ребрата и понска да ѣ убие... Да убие българския
духъ, българското съзвучие и българското сърце въ нея.

Прѣди година, на утрѣшния день, тоя хубавъ блъ-
гарски кѣтъ бѣ прѣвърнатъ въ единъ адъ, въ който
се случихме непрѣстаниа плѣсъкъ на стражарскитѣ
камъници, псуванитѣ и ругатнитѣ на осирѣѣлитѣ вой-
ници, пшеска ва дѣцата, ридавата на дѣвицѣтъ,

воплитѣ на майкитѣ и проклитиѣта на старцитѣ.

Добруджа бѣ сълзи и страдание. Тя бѣ ужасо-
на, изтрѣпнала, вкаменена прѣдъ страшната гледка,
която нейнитѣ жестокосърдечни властници ѣ бѣха
устроили. Дълги върволици отъ жени, дѣца, старци
и кѣже, съ покрусени отъ скръбъ лица, съ унило-
клянали глави, мушкани отъ оскотѣли войници и
бити отъ озвѣрени жандарми, се движеха по вен-
китѣ ѣ и кѣтѣща. Прѣстѣпления не бѣха извършени
тѣ, но ги караха като прѣстѣпления. Злодѣяния не
бѣха замислили тѣ, но ги водѣха като злодѣйци.
Тѣ нѣмаха само единъ грѣхъ: не бѣха ромъни. И
тоя грѣхъ грѣбваше да го изкупватъ въ заточение,
въ затвори, въ плѣнчески лагери, въ мѣстнитѣ води
на Дунава, въ незнайни гробове.

Никога Добруджа нѣма да забрави тоя день
на страдание, на унижение и на ужасъ. Споменитѣ
за него ще се прѣдаватъ отъ родъ въ потомство
заедно съ проклитиѣта върху овѣа, които въ бѣсни
поризъ на оновитѣ малки, но жестоки души прѣвър-
наха въ пепелища селата, обезлюдиха градовѣтъ,
затвориша стотини кѣщи, хвърлиха въ нечувани
страдания и-тѣхъ мѣстѣта хилѣди невинни сѣмейства.

Обшитѣ граждански гробници при Баладжа, До-
бричи, Каралесъ, Кокарджа, Рахово, Бабово, Сливо-
поле и Сребърна и др. и стотинитѣ гробове
на избититѣ звѣрски жени, дѣца и старци по горитѣ,
по лѣта и долинитѣ на цѣла Добруджа, ще напомнятъ
винаги на поколѣнията за влашкото варварство. Прѣдъ
тѣхъ и цѣлитѣ поколѣния ще се чудятъ, какъ е било
възможно въ XX вѣкъ да бѣде тѣрѣвъ и численъ
въ реда на културнитѣ народи единъ народъ, който
е проявилъ най-долнитѣ си животински инстинкти
надъ едно мирно, работливо и беззащитно население,
каквото е добруджанското.

Злодѣянията, които ромънскитѣ пѣлѣща из-
вършиха, нахѣриха вече цѣлото си възмездие. То
е възмездие на възмутената правда. Побѣдонос-
ниятъ български мечъ строши робскитѣ окопи и на-
писа за ромънското владичество въ тоя български кѣтъ
прѣсждата, която тайнствената рѣка на Провадѣнието
бѣ написала нѣкога върху стѣнитѣ въ двореца на
развратни и жестоки Новухудонсоръ:

— „Мене, текемъ, фаресъ!“

— „Край на твоето господство!“

Това е първата присѣда надъ отзѣднува-
ския Вавилонъ...

Утрѣ възкрѣсената мѣченица ще иска послѣдното
възмездие отъ него. Народъ съ молитвитѣ за живитѣ
и загиналитѣ жертви на ромънската жестокостъ, утрѣ
като възнесенна буря ще прозвучи гласътъ на
възмутена и опечалена Добруджа:

— Жертвитѣ на влашката жестокостъ
трѣбва да бѣдатъ отиѣстени.

— Страданията на останалитѣ живи
мѣченици трѣбва да бѣдатъ прѣвератени

— Заточенитѣ страдалци въ Хушъ
и Васлуй трѣбва да бѣдатъ незабавно
освободени и върнати на сѣмействата имъ.

Добруджа, а заедно съ нея и цѣла България,
иска тоя удовлетворение. И ако и сега закоравѣ-
литѣ сѣлѣсти на Янскитѣ управления не ѣ го дадатъ,
тя ще намѣри достатъчно сили и сѣрдѣта, за да си
го вземе. Правдата трѣбва да възтѣржествува.

Ромънскитѣ прѣстѣпления
въ Добруджа.

(Изъ „Народни права“, бр. 190 отъ 25 VIII 1917 г.)

Прѣди нѣколко дѣна нѣе прѣдадохме изцѣло раз-
порѣждането на вѣстеджански окръженъ управителъ
Мумияпу въ влашко време за интернирането на блъ-
гаритѣ и германцитѣ отъ Добруджа още прѣди започ-
ването на войната, днесъ прѣдаваме слѣдната тайна
инструкция на силистренския окръженъ управителъ:

Силистренско
окръжно управление

Тайно

Инструкция.

За отвлѣчането на чужденцитѣ и подозрителнитѣ
личности.

1. Запечатанитѣ пликѣе, съдържащи списъкъ на
личната за отвлѣчане, носятъ „буква Б“. Тѣ сѣ дадени
въ сѣхранение на г. околийскитѣ началници, г. градо-
началницѣтъ, г. началницѣтъ на бригадитѣ и подбри-
гадитѣ на сигурната (обществената безопасностъ), а
що се отнася до селската жандармерия — на сѣхране-
ние на командира на компаниѣта, началницѣтъ на по-
стоветѣ и то на вѣстой единъ за неговата областъ.

2. Пликѣетѣ се отварятъ слѣдъ получаването на
заповѣдта отъ окръжното управление съ изключение
на Тутраканската зона, гдѣто се отварятъ по нареж-
дането на военни командантѣ въ случаи, когато съоб-
щенията съ окръжния управителъ бѣдатъ прѣкъснати.

3. При отварянето на плика да се прибавятъ въ
списъка на подозрителнитѣ личности и бѣдатъ сѣщо
отвлѣчени:

а) всички чужденци — блъгари, турци, германци,
австроунгарци, намиращи се тамъ въ тоя моментъ;

б) всички блъгарски попове (освѣтъ градовѣтъ), вси-
чки мѣфтии, ходжи и пиами (освѣтъ градовѣтъ), всички
бывши блъгарски учители (освѣтъ градовѣтъ), които
сѣ помѣстени въ списъцитѣ, но каквито и да е мотивъ
сѣщо и всѣки чуждъ или ромънски поданикъ, за ко-
гото изпитателитѣ намиря, че може да принесе врѣда
за дѣржавата или войската, ако оставе въ мѣстоител-
ството си. Да се има прѣдъ видъ неувереността на
каквото и да било прѣувѣличено.

Сѣдържанитѣ се въ плика списъкъ ще бѣде
изпѣленъ точно и безъ никакво измѣнение.

4. Всички лица за отвлѣчане, които не се на-
миратъ въ мѣстоителството си, веднага ще се търсятъ
и ще бѣдатъ отвлѣчени щомъ бѣдатъ намирени.

5. Пѣва да се прави никаква разлика между чуж-
денцитѣ, помѣстени въ точка а или б и подозри-
телнитѣ личности.

И единитѣ и другитѣ ще образуватъ една и сѣща
категория.

6. Задгипето и прѣвасяването имъ, сѣщо и мѣрки-
тѣ, отнасящи се къмъ тая работа, ще бѣдатъ показани
въ нареждането на окръжното управление (зелонъ
цѣлтъ) и кѣто е напълно одобрено отъ вѣща на
армията.

7. Всѣка група отъ личности ще се прѣдава съ
единъ списъкъ въ по-вече екземпляра, въ който да фи-
гуриратъ слѣдующитѣ сѣдѣния:

а) Име и прѣзиме.

б) мѣстопронхождение.

в) какъвъ поданикъ.

г) социалното му положение, степенъ, занятие и професия.

8. При наторгането на парахода всѣко лице нѣе
получи чрѣвъ сѣдѣствието на полицията единъ порция
хлѣба, състоеща се отъ единъ хлѣбъ, сирене, маслинъ,
сухари или каквито и да е други продукти отъ тър-
говци сѣщѣ издаване по разписки. Изплащането що
става изпослѣ отъ окръжното управление.

9. Жилищата на отвлѣченитѣ ще бѣдатъ строго
(внимателно) наблюдавани до втория день, когато ще
се направѣ единъ пѣленъ обнѣтъ на жилището на вѣт.

ни един, като се вземат компрометируещите писма и писма и като се направи следващият се протокол.

10. Каквото и да било ново нареждане, или каквото и да е изменение, ще се съобща своевременно. И тази инструкция на силестренския окръжен управител не се нуждае от особени коментари, както и окръжното на юстицианския управител. И окръжното и инструкцията са най-върхът характеристика за парларското ромънско отношение спрямо българите и германците в Добруджа. Това са необходими доказателства за властните престъпления.

Трябва при това да подчертаем, че инструкциите на силестренския управител са били не само извършени точно, но местните власти са ги увеличили по отношение на жестокостите, като са схващали, че именно това е желано и искано от централната ромънска власт.

Преди започването на войната в продължение на 15 дни са били прѣкарани отъжд Дунава, като заложници са добили 17,518 мъже, жени и деца. Отъ силестренска околина 9644 лица, отъ тутраканска — 2293, Муртъ-бунарска — 1014, Добринска — 4567. Отъ цѣла Добруджа е отгаращ повече отъ 88,029 глави едър добитък, дребен 306,706, варуди 9081 и опожарени 2031 построения.

Военни новини.

Македонски фронтъ. 24 VIII. По цѣлия фронтъ слабъ артилерийски огънь; по окръженъ въ завой на Черпа и въ участъка южно отъ селото Хума. Нашата артилерия зашла неприкосновено муниционна депо южно отъ Доуранъ. Край Струма патрули схватки. Наши авиатори бомбардиратъ Корча и неприятелските лагери задъ позициите.

25 VIII. Въ завой на Черпа и западно отъ Вардара, окръженъ артилерийски огънь. По останалия фронтъ обезпокоителенъ огънь. Дѣл английски роти, които се опитали да нападнатъ изпити прѣдни части, въ участъка сѣверно отъ Доуранското езеро, бѣха прогонени съ огънь. Въ долината на Струма отбѣли артилерийски изстрѣли и патрули схватки.

Ромънски фронтъ. 24 VIII. Слабъ артилерийски огънь и пушечна прѣстрѣлка.

25 VIII. Слаба пушечна и артилерийска прѣстрѣлка по известни участъци отъ фронта.

Английски фронтъ. Силната артилерийска дѣятелност въ Фландрия въ бойния участъкъ въ Лангемаргъ и Ходебекъ продължи. На мѣста ти се прѣобърна въ силенъ барабанивъ огънь, безъ обаче да бѣде послѣдвана отъ нѣкой голѣма атака. Само при Весткокъ английскитъ прѣдприеахъ едно частично нападение, което остана безъ успѣхъ. Днесъ зарѣзта отпекме отъ неприятеля заетата чрѣзъ боеветъ въ послѣднитъ дни мѣстности, южно отъ шосето Жермениахъ. Изгубени оловъ вземахме обратно. При безуспѣшната атака на 22 VIII английскитъ изгубиха 21 бронирани автомобили, които се намиратъ разбити прѣдъ нашата фронтална линия. Една частъ отъ живия персоналъ бѣде вземана въ пѣнѣ. Капатски части се опитаха на ново при Лепс да се промѣнятъ въ нашия позиции. Чрѣзъ силенъ ръкопашенъ бой ние задържаме позициите си. Сѣдно и по ж. п. линия Арасъ—Донай неприятелската атака бѣде осуетена.

Подпор. Ст. Гечевъ.

Варвари ли бѣха тѣ?

† Поручикъ Ст. Станевъ.

Дунавъ, — голѣмата рѣка — тихо кхдри вѣлаа подиръ вѣла. И безгласна и бездѣлна е сѣрбѣта на пейната пѣсенъ Че много тѣжни приказки е слушала тя и еднакъ ли кървавъ мечъ са плакали нейните водни

Малка група: постъ отъ седмица. Въ избуяла зелена трѣва, полно прострѣли позъ. Подъ тѣхъ, въ нощното безмѣлвие, високитъ камѣнъ сѣрбно припѣва тѣгата на самотнитъ спѣзно-бѣли немюфари. По далече — зеленото море — дѣтския молици рѣки — необитатата дѣлта на Дунава. А пѣйдѣ хе е, дѣто синкавиятъ здрачъ ласкае недогоненъ блѣвъ — Бесарабия.

Лица на истрадали войни и топълъ дѣхъ на честито зѣваршенъ дѣлъ. И зелено сини очи! Слушайте!

— „Тоурай хисаръ! Колко страшно бѣ тамъ! — Сѣкашъ хиляди пошурѣли оси! И все „бамъ“ „бумъ“! И оня казашки тѣпанъ: думъ, думъ, думъ! — Е па що стори? — Горкитъ Коло, граната прѣстѣи му отсѣче и пе трѣпна. Стапа и ми подаде паронитѣ си. — Ами ротицѣтъ?! Правъ стрѣляше, и виканъ му: „г-нъ Поручикъ — легнете!“ А той се смѣи! И изведнажъ, гледашъ, подтигна възвѣкъ и нѣщо дорече! „Отиде ми ротата!“ И вече не мръдаа. — Господи, дѣ е сега, да ни види, да види момчотата си! И да му попѣемъ неговата пѣсенъ

И тѣ подзѣка — пѣсенъ за убития си ротенъ командиръ. Въ смъртно настрѣхналото млчание тѣ пѣятъ, а сѣлзи влажнитъ загорѣли лица Сѣлзи на

Француски фронтъ. Отъ дѣлѣ страни на р. Маасъ въ гората Авкуръ, по височината 304, при Вомонъ и въ гората Фосесъ, артилерийската дѣятелност се засилваше пѣново прѣзъ известно врѣме на деня. Спрѣшу височината 304, която плѣнѣшно напуснахме на 23 и въ която оставахме една много слаба охрана, противникътъ прѣдприе днесъ една много силна атака. Атакующитъ бѣха много добри обхванати отъ нашия огънь. Сѣверно отъ Луземонъ приготвѣнитъ се за шуръхъ неприятелски роти бѣха опитѣжени отъ нашия барабанивъ огънь.

Руски фронтъ. По морския брѣгъ, рѣката Аа бѣде достигната на пѣкои мѣста (езерото три светители) отъ нашия части.

Др. Пачозъ.

Прѣдъ една година

Посвещава се на международ. д-во „Червенъ Кръстъ“.

Прѣзъ нощта на 27 августъ Тулчанското население бѣ разбудено отъ тревожното и продължително бѣне на черковнитъ камѣнини. Извѣстваше се ромънската мобилизация. Въ 2 часа слѣдъ полунощъ тѣлпи, пѣлни стражари и войници, водени отъ офицери, обхлѣяха улицитъ, хлопнаха бѣсно по прозорцитъ и вратитъ на българскитъ домове и заставахъ обитателитъ нѣкъ да станатъ. Всички членове на семействата — млади и стари — бѣха вдигнати отъ сънъ и, безъ да имъ се даде възможностъ да се обхлѣкатъ, бѣха подложени на разпитъ. Ромънската полиция дръжше въ всѣка българска къща тайна кореспонденция съ България. Всячко въ къщитъ бѣ разгледувано и обхриано наопаки: дулашитъ бѣха разсипани, дръхитъ отъ сандѣшитъ разхвърлени, възглавницитъ и дюшечнитъ изпрезвени и прѣснати по подовѣтъ. Всѣка българска къща, всѣко българско писмо бѣ задигнато.

И когато „обиска“ се свършваше, всички членове на семействата, биваха откарани въ затвора. Цѣли дѣл седмици бѣха държани тамъ безъ достатъчно въздухъ, свѣтлина, храна и вода и заставаха да спятъ по голитъ мръсни подове, безъ каквато и да е завивка и постелка. Тѣ бѣха измрѣли отъ гладъ, ако отъ домоветъ имъ тайно не се изпращаше по малко храна, която често пакъ биваше ограбвана отъ стражата. Ако нѣкой отъ роднинитъ и близкитъ на затворенитъ желаше да посѣти затворникитъ и да имъ занесе нѣщо, той биваше прѣдварително ограбванъ отъ чиновницитъ на затвора и слѣдъ туй принудуванъ да се спре прѣдъ затворенитъ врата отдѣто съ псувни и удари биваше пропѣжданъ отъ стражата, безъ да може да размѣни нѣколко думи.

Слѣдъ като бѣха изтезавани, ограбени и поругани, всички български поданици бѣха патоварени на единъ шлепъ и откарани въ пѣлническитъ депа въ Ялоския окръгъ. Стокитъ отъ магазинитъ имъ бѣха конфискувани, всичкия имъ нмѣтъ бѣ продаденъ на нищожна цѣна, а паритъ — подѣлени между ромънскитъ чиновници.

Не по-добра бѣ участъта и българитъ, ромънски поданици. На 29 августъ по-виднитъ българи, които се намиратъ въ града, биваха посѣрѣщани отъ войнички патрули, залавяни, бити и откарани въ затвора при пристанищното управление. Въоръжени войници и стражари съ натѣкати вокове на пушкитъ ся, качени на файтони, се синараха прѣдъ домоветъ на

онии граждани, които не се намиратъ по улицитъ. И наедно съ женитъ и дѣцата имъ, безъ да имъ дадатъ врѣме да се обхлѣкатъ, ги отвеждаха при военния прокуроръ Тралятъ Александреску и градоначалника Цигъу. Неопикуема тревога владѣеше него денъ въ цѣла Тулча. Тѣжна гледка прѣдставляваше града. Групи селяни, заловени случайно въ града, бѣха конвоирани отъ войници и на нѣква стѣнка бити съ прикладитъ на пушкитъ. Тѣ бѣха задигнати ненадѣлно, и на никому отъ тѣхъ не се позволи да отиде поно за малко у дома си. Тѣхнитъ семейства не знаеха нищо за участъта имъ. Никой не смѣеше да запити, дѣ са неговитъ близки, защото веднага биваше битъ и арестуванъ.

Окрѣжилитъ управител Шербанъ и генералъ Марку играеха най мръзната роль въ тоя печаленъ тулчански денъ. Тѣ бѣха побеснѣли отъ злоба и публично манифестираха своята ненавистъ къмъ всичко българско. Тѣ явно насърждавахъ чиновницитъ, войницитъ и жандармитъ да върнатъ най безчовѣчни издевателства надъ мирнитъ граждани.

Въ 4 часа слѣдъ пладне като млѣнци се разнесе изъ града вѣстѣта, че затворенитъ ще бѣдатъ отведени на единъ дунавски шлепъ и откарани въ заточение. Картицата бѣ стрѣцераздираща. Ужасеното мнозинство, покрусено отъ печаль, съ сѣлзи на очи чакаше да види, може би за послѣденъ пътъ, своитъ близки.

Покъртителна раздѣла! Прѣзъ сѣлзи дѣцата, женитъ, старцитъ давахъ съветъ на своитъ майки, баща, брати и сестри, които ромънската жестокост пращаше на изгнание. Въ 9 часа прѣзъ нощта шлепѣтъ натѣкванъ съ цѣла на тулчанското гражданство, потегли, изпратенъ отъ покъртителнитъ вопли и ридания на мнозинството, което го изпращаше. Прѣзъ тая злокобна нощъ вѣнчѣко, що се чувствуваше българско, не мина. Като отъ погребение, съ сѣлзи на очи, близкитъ на отлѣбченитъ се върнаха въ домоветъ си, изтрѣпнали отъ ужасъ прѣдъ неизвѣстността на утрѣшня денъ, който имъ тѣмѣеше нови ужаси и нови страдания. А въ това врѣме ромънцитъ по улицитъ, площадитъ и кафеената публично изказваха злорадството си:

— Тѣй! Платете, скимтете диваца! Варвари! Нека и ние да чуемъ малко българска музика!

Цѣла седмица бѣ невъзможно да се пѣлѣзе отъ дома: ромънцитъ бѣха побеснѣли. Всѣкой българинъ биваше осмиванъ, псуванъ, руганъ, заплюванъ и битъ отъ тѣхъ.

Прѣзъ това врѣме Генералъ Марку издаде писмена заповѣдъ, която гласѣше, че всѣки отъ неоткаранитъ българи, който се разбунтува или у когото се намири оръжие, ще бѣде разстрѣленъ.

Когато българската армия побѣдоносно летѣше вече по добруджанскитъ полета и викреше носѣше свободата, ромънцитъ още веднажъ, за послѣденъ пътъ, издѣха своя гѣнѣвъ и свои бѣсъ надъ мирното и беззащитно население въ Добруджа. Отново по българскитъ домове плѣзнаха цѣли тѣлпи стражари, пристаи и офицери да правятъ обиски и да търсятъ оръжие у беззащитнитъ жени, стари и дѣца. Нови шлепове се наизлѣиха съ новии граждани и граждани. Режимътъ въ тия шлепове бѣ толкова непоносимъ, че докато още стояха на пристанището една отъ отвлѣченитъ жени полудѣ отъ прѣживѣнитъ грозотии.

Слѣдъ като стояха два дни подъ котва, натѣканитъ съ ширѣтъ шлепове бѣха откарани отъ два парахода къмъ Галацъ. Нови покъртителни картини! Пристанището е почернѣло отъ народъ, който като единъ човѣкъ, дѣе сѣлзи. Градѣтъ кѣнти отъ писѣла

обичъ! Нима, варваритъ могатъ да плачатъ? А до болка е тѣжна пѣсенѣта имъ

Защото той ги обичаше, като добри синове защото ги сѣлѣше — тия „добруджанци“ съ орловия взоръ

Дѣца на свѣтла ширъ, подхвърмени съ обилния потъ на чернитъ угари Въ равната Добруджанска степъ, въ пѣлноцѣтната пладна на топълъ денъ, тѣ са нѣли сладкия сокъ на честенъ трудъ А когато дълбоката нощъ е кротко приютявала въ тишината на своитъ копирени крилѣ уморенитъ си чедъ, буритъ на Черното-море са кѣлѣли за светлостъта на юлния трудъ Въ зелено-синитъ му очи пробѣгваха атлантитъ вѣли на буйно-класи нѣмъ и азъ виждахъ какъ въ сладка сѣрбѣ тѣ трепкаха, когато ги слушаше да пѣятъ Като баща въ душата му се прѣливахъ тѣхнитъ радостъ скръби, избили изъ спомена скалѣ на останото далече Затуй ги обичаше, затуй живѣеше чрѣзъ тѣхъ! — Тѣ знаатъ — той бѣ до тѣхъ, въ верига. Ала пламнало олово прѣкоси строенъ ставъ и прѣломи малка воля

Чувате ли, това е синурѣтъ на живота, хубавиятъ, многоцѣтниятъ, хилидоученъ и смъртѣта, и вѣчната заборава — сетниятъ му дѣхъ: „отиде ми ротата!“ — Кой може измѣри бездѣната отъ страдания, морето отъ горчива скръбъ на тия три само думи? Духътъ му не смутиха земни суети! Рѣцѣтъ му не гърчеха черния кумиръ на тъмни нощи, жалки ликъ на тъмни яръстопащица! Уви, въ своя сетенъ часъ той не припомни дори тия, що сутринъ съ сѣлзи ще причакватъ привѣтно — пристѣпалния денъ, и нощъ — въ часъ на тишина и покой, — зефиръ ще отвлѣпа страдното имъ: „Тате, гдѣ си тате?“ — А въ мигъ на сегнѣо сѣгомъ отъ скѣпия, многоцѣтенъ, хилидоушенъ животъ, когато мѣтнатъ Стиксъ е плѣскалъ студени вѣл-

ни, въ душата му са грѣйнавали толкова сини и очи, толкова сѣрдца съ запѣли тържествени пѣснопѣна на благословения животъ.

Какво ще слети чедата на сѣтлѣлата Добруджанска ширъ, на чернитъ угари! Дѣцата съ орловия взоръ, едѣто са отразени толкова светлостъ, тишина и синьото небе! . . .

Варвари ли бѣ той?

Въ Кара-кѣой, подъ сѣнката на млада акация, буренясалъ грѣбъ тѣнѣи! Самотенъ, сиротенъ грѣбъ! Ала Черното село — то храмъ е! Тамъ отпочина човѣкъ! Нима пѣва ще го забравимъ? — При думнала камиза бѣловласи старци ще шепнатъ неговата легенда, а палави невръстници ще пѣятъ пѣсенѣта му . . .

Проста пѣсенъ ти, сѣкашъ, е безъ думи халки сѣрдечна крѣвъ, вѣлики безотраднѣ скръбъ Душата на вѣренъ синъ ошакъза скалѣ. Баща Пѣятъ и сѣлзи влажнитъ истрадала лица Бащи и дѣца . . .

Варвари ли бѣ тѣ?

„Ами Балтаджѣи!“ — И тъменъ блѣсъкъ очитъ имъ залѣ Кървавитъ пламѣкъ на тригѣ адски нощи прѣзъ сѣнъ лицата имъ огрѣ, и тѣ потѣнаха въ отлѣтѣли ужасъ на страшия бой. — И сега ги виждашъ.

Отъ три страия реватъ въ безумна злоба разпалени топове и въ тъмната, като прѣживѣна нощъ, голѣми огнени езици свистятъ и търсятъ да сломаатъ царствено — щедро своята сетни цѣдувка А тѣ, прѣгърнали кротко черната земя, кенягито мѣлватъ тихъ, свещенъ обѣтъ сѣкашъ ласка очитъ имъ гали, безмѣлвно ступени въ доволѣи изропени трапчетѣ Дълбоката нощъ, катъ майка надъ сиротни чедѣ, пригърнала ги е пѣжно съ копирени крилѣ, и душата имъ плува въ адската симфония на страшия бой! И унесени въ неговитъ пѣлини вѣли — на крѣвъ,

на осиротелият дъщеря, отъ риданията на майкити, отъ заплахи на старците. Кое човешко сърце не би се трогнало прѣдъ тая скръбна сцена.

И въ тоя моментъ, падмънини и начални, ромън-санти властници не можаха да въздържатъ своето зло-радство, своята злоба. Убита отъ скръбъ, една почтена българка се приближава до ромънския окръженъ съ-вѣтникъ Алексъ Авраимиди, простира ръцѣ за помага и моли за неговото застъпничество.

— „Какъ? Милостъ?“ отговори и той подиграва-телно. Милостъ за българитѣ нѣма. Кой ти е кривъ, че си се родила българка. И, като отваряща глава отъ нея, за да увезичи още повече нейната скръбъ и опас-на околнѣтъ простъзвени жени, той, заедно съ облич-роприваца, Иванъ Карали, публично вика и се подиграва:

— Е, плачете, плачете! Има защо да плачете! Се-га кой ще кричава въ плена дѣцата на труднитѣ жевни! Плачете, че българското племе ще се затре отъ-лицето на земята“

Изъ чужбина

(Съобщения на В. Т. А.)

Потопени параходи, 25 VIII. Западно отъ Гибрал-тарския протокъ германскитѣ подводници съ потопили паново, споредъ съобщение отъ страна на неприятелъ, шестъ парахода съ общъ тонажъ 20,000 тона и съ 24,000 тона каменни въглища, които съ били натоварени главно отъ Италия. Между потопенитѣ параходи се на-мира въоръженни параходъ „Манчестеромеръ“ 4144 тона. Въ Сръдиземно-море бидоха потопени дѣло количество параходи и гемии съ общъ тонажъ по вече-отъ 43000 тона. Между тѣхъ се намира италианскитѣ въоръженъ параходъ „Леалта“, натоваренъ съ 1031 тона мушкетъ; само италианскитѣ параходъ „Геноа“ съ 3436 тона, още и италианскитѣ параходъ „Исабрана“ съ 812 тона, натоваренъ съ 6000 тона жито отъ Австри-лия за Италия.

Рѣчта на германския министъръ на външнитѣ ра-боти. Въ сръда, министъръ на външното министерство, фонъ Кюлманъ, направи сѣднущото извънение въ Райх-стага по външната политика: „Воденето на герман-ската външна политика отъ основаването на новата германска империя е било извънредно тежко. Обстоя-телствата, че Германия е била винаги сградена съ въоръжени неприятелъ, съ излагала силната още отъ-деца на основаването на опасни коалиции отъ страна на неприятелитѣ. Това се лесно обяснява исторически, стига да вземемъ подъ внимание силния напоръ отъ централна Европа павитъ. Двойно по-тежко е воденето на външната политика сега въ тоя моментъ. Когато Германия води война на животъ и смъртъ почти съ всички държави на свѣта, да се при-еме воденето на външната политика въ единъ такъвъ великъ моментъ, въ който както външнитѣ, така и въ-трѣшнитѣ жичотия съ извънредно огромни, това значи да се пазъримъ съ голѣми отговорности. Велики тѣя отговорности азъ ги зная. Главната задача на герман-ската политика, когато бѣше още въ мирно врѣме, е и сега доброто ръководене на отношенията съ нашитѣ съюзнически тѣя съ Ав-унгарската монархия, която по хи-ляди съображения трѣбваше да свърже сѣдбата си съ насъ, на тѣя съ силно дѣлвателна български народъ, и съ отношенията на въоръжена Турция, които нѣ е посо-чилъ още Фридрихъ Велики при основав. на Герм. импе-

рия. Друга една важна и тежка задача е ръководенето на отношенията съ неутралнитѣ държави. Тукъ, при по-сѣднущитѣ, нѣмъ ни прѣдстои да се застъпимъ за меж-дународното право по-вече отъ колкото нашитѣ про-тивници. Това се налага отъ нашата военна необходи-мостъ. Да се задържимъ по пататъкъ отъ обвиняване война на неутралнитѣ сръбъ насъ е една твърдъ важ-на задача, която можемъ да разрѣшимъ, като се осла-ваме на максимата: въ хармония съ политиката трѣб-ва да отива и силата, но да не се изпуща изъ прѣдъ-видъ и правото. Само когато се ославаме на тѣзи два-лостта, нѣе ще можемъ да направимъ нѣщо постоянно. Политиката, която се основава само на силата, е прѣд-варително осладена. Ние не трѣбва да се абстрахираме отъ правото и по отишението на нашитѣ неприятелъ, макаръ и официалнитѣ дипломатически сношения да се прѣкъснатъ. Както ние се възираме въ всѣка една дума на извъншната на неприятелскитѣ вѣстници, така правитѣ и неприятелитѣ съ нашитѣ, защото чръзъ-тѣхъ, както ние, така и тѣ даваме изразъ на чувството и мисль. Сега въ тоя моментъ на ожесточение, на жстъ-може да се проучи техниката на неприятеля по добръ, въ който и да е другъ моментъ, защото въ врѣме на раздражение на отмищаване, както човѣкътъ, така и народътъ проявява скрититѣ си душевни качества. Ние трѣбва да се прикѣдимъ съ израза на министъръ-Плосъ. Търпѣние до благополучния край, въра въ соб-ствената сила на нашата войска и началницитѣ и, на нашата мода, по чудеса правяща флота.

Една рѣчь на Кайзера. Берлинъ. Втора импера-торътъ замнава за фронта въ Фландрия, за да извеже на дѣйствиущитѣ тѣхъ войски благодарноститѣ на Оте-чеството за героичната имъ доблестъ. Произнасяйки една рѣчь, императорътъ каза: „Ние ще се биемъ, до-каго противникътъ се изтощи. Всѣко отъ германскитѣ племена знае, кой е причинителътъ на тази война и кой е напѣтитъ главенъ неприятелъ. Това е Англия. Ти разпространява на всѣкъдъ по свѣта своята умраза противъ Германия. Англия е, прочее, която трѣбва да-бѣде прѣдъ всѣчко сломена, каквито и да бѣдатъ за-трудненията за постатането на тази дѣль. Ако Англия е горда и се мисли непаранима, нѣе ще докажете, че-може да я биемъ. Цѣлѣта на борбата, за германския народъ е свободата за животъ, свободата на моретата, свободата у насъ. Съ божията помощ ние ще свър-шимъ славно борбата“.

Извъншния на д-ръ Радославовъ. Будапеща. Бъл-гарскитѣ министъръ-прѣдседателъ Радославовъ е далъ едно интервю на кореспондента на „Азъ Емъ“ и до-сежно постѣната на Палата заявилъ сѣднущето: „Нѣ-тата на Палата е пропитъ отъ човѣколюбивъ чувства, които ще намѣратъ симпатиченъ отзвукъ въ сръдцата на всички народи“. Г-нъ Радославовъ не върва че Па-лата е сондиралъ прѣдварително правителствата. Па-лата се обвързалъ къмъ цѣлото човѣчество. Досежно Вѣлария, казалъ г-нъ Радославовъ, че нотата не е несправедлива къмъ нея. Палата желае щото Балкан-скитѣ въпросъ да бѣде справедливо уреденъ. Вѣлар-итѣ освободиха съ цѣната на скръбъ и жертви поробенитѣ си братя въ Ма-кедония и Егейското крайбрѣжие. Тѣ из-трѣгнаха Добруджа отъ мощна Русия. Някой не може да се съмнява, че тѣ спечелиха тѣзи терито-рия въ героични боеве. Тѣхнитѣ придобивки съ само една справедлива награда за българския народъ. Гово-рейки за съюза съ централнитѣ империи и Турция, българскитѣ министъръ прѣдседателъ казалъ, че всѣкъ денъ единството съ съюзницитѣ, затвърдено съ кръвъ, закрѣпено и ще продължава и прѣзъ мира. Маневритѣ

на тайнитѣ съглашенски агенти съ напразни и ще се-сломятъ прѣдъ бдителността на държавнитѣ мжже, които бѣтъ щото тѣзи нитрити да не могатъ да на-рушатъ хармонията между съюзнитѣ народи.

Хроника

Траурниятъ денъ въ Бабадагъ ще се отпразднува по сѣднущата програма: Сутринтъ въ часа, слѣдъ сътр-шването на божествената литургия, въ двора на бъл-гарската черква „св. Димитъръ“ ще се отслужи моле-бенъ за жинитѣ и напѣхидъ за загиналитѣ жертви на ромънската жестокостъ. Свещеникътъ ще държи рѣчь.

Въ сѣщото врѣме мусулманитѣ отъ града ще бѣ-датъ събрали въ джамията, дѣто ще се отслужи моле-бенъ и напѣхидъ за тѣхнитѣ отлѣчени. Кадията Са-лимъ Хасанъ Кадилъ ще каже слово.

Въ 10 часа събралиитѣ народъ отъ черквата и джамията ще трѣгне по улицата „Фердинандъ I“ и ще се отправя въ двора на народното изрвоначално учи-лище „Св. Кирилъ и Методий“.

Докато трае шедствително, черковнитѣ камбани ще-бѣятъ бавно и продължително.

Въ училищния дворъ ще се държатъ рѣчи на български (и турски и ще се прочетатъ и приематъ телеграмитѣ, които ще се отправятъ до Н. В. Царя, до Министъръ—прѣдседателя, до легациитѣ на съюзи-тѣ и неутралнитѣ държави и до д-во „Червенъ кръстъ“ въ София.

Всички, които ще участвуватъ въ траурната ма-нифестацията, ще посѣтъ ивица черенъ крестъ на дѣ-сия си ржавъ и да бѣдатъ обличени въ черно или тъмно облѣкло.

Дѣто е възможно, да се поставятъ траурни фла-гове по доканитѣ и калцитѣ.

Умолаватъ се гражданитѣ прѣзъ дѣни да се въ-здържатъ отъ свирене, пѣене и веселба.

Отъ комитетата за отпразднуване траурния денъ въ Бабадагъ.

Царътъ и добруджанци. По случай 30 годишнина-та отъ възшествието на Н. В. Царя на българския прѣстолъ, изпратена му е била отъ добруджанската ор-ганизация въ България сѣднуща телеграма:

Прѣдъизвайки 30-годишнината на славното цару-ване на нашъя Царъ-Освободителъ, ние Добруджанци, се покланяме съ признателностъ прѣдъ мъдростта и твърдостта, съ които Ваше Величество направлявахте държавнитѣ садбени къмъ народното обединение. По-стигнатитѣ до сега блѣскави резултати съ залогъ, че-извоюваната отъ скъпа кръвъ свобода на българското племе ще бѣде за винаги затвърдена чръзъ приседи-ненieto на роднитѣ земи отъ устията на Дунава до Охридското езеро къмъ общото Отечество подъ скип-търа на Ваше Величество, чието царуване ще ознамену-на най-свѣтлитѣ страници въ историята на Велика България. Богъ да Ви дари здраве, животъ и пълнѣт-успѣхъ въ светото народно дѣло.

Прѣдседателъ на Добруджанската Организация Д-ръ Теодоръ.

Царя и Саржъийци. Въ отговоръ на привѣтствитѣ-лѣ по случай тридесетгодишнината отъ възпаването му на прѣстола, царътъ е отгърналъ на Саржъийци:

Прѣдседателъ тричлена комисия—Саржъий. Негово Величество Царътъ благодари Вамъ и на селянитѣ Ви за поздравленията, които му поднесохте по случай 30 годишна юбилей.

Н-къ на казницата Добровичъ

олово и сетенъ дѣкъ — тѣ недоумѣватъ . . . Ала цѣлу-чили черната земя, певнитѣ шепнатъ свещенъ обѣтъ . . . Не тажъ огирѣдъ е селото на Ноля. А кой ще прѣка-ля Ноля? — И блѣтъ, по останалото далече духа и мѣ-слотали . . . Но ей, азъ невидѣлица пада грацата и за-рава трима. Единътъ, дѣдо Катела, незасегнатъ, вцепва-костеливи прѣсти въ разрозената прѣсти, и поема дру-жеска ръка. Спасенъ е вече! И вториятъ спасенъ! А третиятъ? Дѣлбоко ролѣтъ костеливи прѣсти . . . и стискатъ дружеска ръка . . . Третиятъ едва диша . . . Като злокобень прѣзракъ изрѣкътъ наполовина изъ зем-ята, дѣдо Катела го пригрѣща, ала третиятъ отпуска-лекохъ хладна глава въ братски гърди . . . И старе-цѣтъ заплака — налъ дружеска трупъ заплака . . . Създи, но нѣрлани отъ мѣлния, по тежки отъ стопе-ното олово — създи за другаря . . . Скобѣ оброну на-мжсено чело, и той отлѣсти стѣпка . . . По съ съсътъ-куршумъ стопли скута на войска . . . и приведенъ, той ми-на край мене

дѣдо Катела, рѣщо плачешъ — питамъ го. Въ-гърлото ми сухи глѣтки на скръбъ-скала, но азъ я за-душвамъ, стрѣлно прихналъ безкрѣбни устни . . . Нали-знаешъ — ще мие! — „То мойто е нищо, г-нъ Ка-лидѣтъ: плача за другаритѣ, които оставатъ тамъ!“ И вихръ отъ ридания растре се старчески станъ. — „О, старче! — Ротиятъ командиръ убитъ, изводнитѣ и той, фелдфебелътъ раненъ . . . Плача за Васъ, г-нъ Ка-лидѣтъ, Вие сте такъвъ младъ и сега оставате самъ-чекъ . . . Плача за другаритѣ . . . То е койтъ нищо . . . ами вие оставате тука . . .“ И нова буря нѣви, застигна-неистихналъ вихръ — ридания . . . О, минута! И глуха, безкрѣбна жалъ уморено тресе се старчески станъ . . . О, старче!

Варваринъ ли бѣ той?

Пристъпащъ сечитѣ стѣпки на своя земенъ дѣлъ,

едри съзми на горчица скръбъ оплакваша туй, що нѣма-нива да се върне . . .

Той плачеше за младостта, за слѣзцето и пѣс-нитѣ! За живота — хилѣдо-дѣтенъ, хилѣдо-звученъ, кубавъ животъ на волния трудъ! Той оплакваше и ва-шата перадостъ . . . Дѣца на дивния Кавказъ! Падѣ и нашитѣ горя отдѣхатъ томление и цѣта! Нали и нѣе-имате лунни пощи, слѣзце и лозинъ? А сега . . . зми-нянитѣ тамъ нитѣрни гродѣ. И Терекъ лѣе упокойна ибсець . . . Че черна скръбъ отрони чернитѣ очи на-твоюта грузинка . . . Идете си, дѣца на дивния Ка-вказъ, живѣйте! И благославяйте всемогущия ворець и пѣйте пѣсни за живота! Отъ неговата щедростъ ча-нитѣ въ злато — кадравна даръ да прѣлива и вѣнци-очитѣ ви да кичатъ!

Ахъ, тоя старъ „варваринъ!“ — Паднете на ко-лѣнитѣ прѣдъ възраститѣ му позѣ, снемете шапка и-благословѣйте! Че такъвъ безсмъртенъ лѣтъ въ душата на „варваринъ“ грѣе!

И прѣзъ смъртта погледѣтъ нѣмъ жадуваше налъ-живота: на земята — най-висшия даръ за човѣка!

Съ дѣбъ бомби подъ шинела, той взе збогомъ отъ-секретния постъ и въ патежалата тъмна нощъ тихо-огмѣсти плахи стѣпки къмъ „неутралната“ зона. Без-мълвно прѣмина руско ромъно сръбскитѣ вериги, и ко-гато на изтокъ зѣра се синѣше и майка му изъ дворъ-запустенъ тѣмѣше разсѣхналорало — Люцѣлъ сръбна-башини порти . . . Майка и синъ!

Три години въ адега прокуда! Навно о станало-съ блѣлоруннитѣ овце, съ „Мурга“ — черния жре-бецъ! Чѣя ли цафара сладкогласна полето съ пѣсенъ-огласи, долу край воденицата, дѣто Милка тѣй често-китѣ му кѣтѣше . . . Милка! И днитѣ на пролѣтна-свѣжъ и днитѣ на знойно лѣто, прѣзъ които грѣеше

образѣтъ кротѣтъ на Милка, раздѣнаха въ гър-дитѣ му . . . Да и види . . . да и чуе . . . още едѣжъ! Да яхне жребеца или поити бѣлорупо сладко пѣзъ-полетно, долу край воденицата . . . — Воже! Да цѣлуе-майка! Че старъ баца единътъ братъ, кади ли-влахѣтъ днитѣ нѣмъ чернѣе сега?

... О, майко!

Варваринъ ли бѣ той?

Загльхналъ бѣлицѣ докъ, стара майка и свѣт-лива снаха и черни чѣмбери надъ потъмнѣли очи . . . Край пуста кошара злокобно пощъ навне и дѣте про-плаче край въ буренъ обрасълъ ахъртъ . . . А колко-тежко бѣ долу, край воденицата! . . . Срутепа тамъ гу-шери се прѣнччатъ и будилъ и трѣле убѣжище нѣмъ-топлатъ . . . А пѣмаша и Милка . . . Милка! Дома, и той-едва и позна: че пощенъ страхъ лицето и свѣшна и-плачѣ очитѣ и потъмни . . .

Воже, та тѣ нѣматъ ли стада, коне, широки стѣни . . . Нѣматъ ли бащи, братя и сестри?! И вечеръ похъ-зрѣлитѣ лози, грузинка мода съна нѣмъ съ ласка не-подслажда ли? . . . Воже!

Обори уморено глава и избѣрса влажни очи . . . Той . . . „варваринътъ!“

Свечеръ. Скрѣбна дръмка очитѣ му лѣлѣше. Но въ-съзъ си, той чу на другаритѣ побѣдното „ура“ . . . Цѣлува майчина жлѣста ръка и замина . . . Въ мѣ-чанието на стихиялата нощъ прѣброди потайно вра-жески стапъ, отлѣхна въ „неутралната“ зона и въ по-чуда ротпнатъ му командиръ го загледа унесено . . . Че въ очитѣ му грѣеше — рози и лѣчи — без-завѣтна обичъ къмъ родна стѣпка! . . . Че тамъ, подъ скжсаната куртъа пламѣеше едно велико сръдце, което обича слѣзцето, полята, волния трудъ, баща-та . . . което лудо обича живота.

Великото сръдце на варварина!“

М а р т и р о л о г ъ

(Списък № 27).

на българите и турците—добруджански граждани, които ромъните сж отвлѣкли като заложници и държатъ за-
творени въ салхани, затвори и открити плѣннически лагери при специаленъ мъчителски режимъ.

Продължение отъ брой 26.

с. Вогданово (Добришко)

- 65 Петъръ Димитровъ 35 г.
- 66 Атанасъ Демировъ 28 г.
- 67 Злати Славовъ 50 г.
- 68 Пейчо Гановъ 21 г.
- 69 Жюлю Ангеловъ 32 г.
- 70 Димо Радевъ 76 г.
- 71 Стефанъ Колевъ 27 г.
- 72 Митю Василевъ 31 г.
- 73 Кою Димовъ 80 г.
- 74 Скъби Георгиевъ 12 г.
- 75 Янко Атанасовъ 24 г.
- 76 Илиа Митевъ 70 г.
- 77 Иванъ Андоновъ 25 г.
- 78 Ганю Андоновъ 18 г.
- 79 Велико Цанковъ 27 г.
- 80 Тодоръ Стояновъ 53 г.
- 81 Михалъ Захаревъ 48 г.
- 82 Руси Колевъ 24 г.
- 83 Митю Желѣзковъ 36 г.
- 84 Митю Ивановъ 36 г.

с. Валалий (Добришко)

- 1 Стоянъ Митевъ 55 г.
- 2 Гено Димовъ 48 г.

с. Карабагларъ (Добришко)

- 1 Николай Н. Сучевъ
- 2 Бернардъ Куцкапъ
- 3 Андрей Пеневъ
- 4 Тодоръ Пеневъ
- 5 Христо Гавраиловъ
- 6 Върбанъ Поповъ
- 7 Митю Желевъ
- 8 Цвѣтко Тодоровъ
- 9 Юрданъ Стояновъ
- 10 Иванъ Н. Боръ
- 11 Адамъ Н. „
- 12 Михалъ Димитровъ
- 13 Ради Ив. Великовъ
- 14 Тодоръ Георгиевъ
- 15 Михалъ Георгиевъ
- 16 Петъръ Сотировъ
- 17 Днянъ Димитровъ

- 18 Кулишъ Николовъ
- 19 Георги Димитровъ
- 20 Стави Райновъ
- 21 Нови „
- 22 Сави „

с. Омуркьонъ (Добришко)

- 1 Коста Атанасовъ
- 2 Господинъ Ивановъ
- 3 Николай Душа

с. Кованлъевъ (Добришко)

- 1 Василь Раевъ
- 2 Иванъ Митевъ
- 3 Илиа Стратиевъ
- 4 Стоянъ Желевъ
- 5 Гочо Стратиевъ
- 6 Господинъ Желевъ
- 7 Дѣлю Ройдовъ
- 8 Ройдо Ивановъ
- 9 Тони Георгиевъ
- 10 Жечо Пеневъ
- 11 Гачо Скъбевъ
- 12 Иванъ Стояновъ
- 13 Лазаръ Митусевъ
- 14 Иванъ Ройдовъ
- 15 Стоянъ Митевъ
- 16 Иванъ Желѣзковъ
- 17 Петъръ Стояновъ
- 18 Пени Ивановъ
- 19 Ламби Пеневъ
- 20 Георги Василевъ
- 21 Пенчо Василевъ

с. Ененджо (Добришко)

- 1 Христо Ториевъ
- 2 Георги Николовъ
- 3 Никола Георгиевъ
- 4 Георги Желѣзковъ

с. Сейдалий (Добришко)

- 1 Юрданъ Господиновъ
- 2 Юрданъ Георгиевъ
- 3 Райку Радюловъ

с. Вазауртъ (Добришко)

- 1 Бошко Ивановъ

- 2 Бошко Жечевъ
- 3 Иванъ Михалевъ
- 4 Георги Михалевъ
- 5 Иванъ Тончевъ
- 6 Жечо Енчевъ

- 7 Юрданъ Желевъ
- 8 Руси Христовъ
- 9 Гочо Петровъ
- 10 Алексн Петровъ
- 11 Минко Стояновъ
- 12 Иванъ Георгиевъ
- 13 Господинъ Поповъ
- 14 Попъ В. Дойчевъ
- 15 Минчо Влчевъ
- 16 Славн Петровъ
- 17 Димитъръ Симеоновъ
- 18 Вълчо Новаконъ
- 19 Маркъ Момчиловъ
- 20 Дончо Дончовъ
- 21 Илиа Николовъ
- 22 Митю Николовъ
- 23 Илиа Митевъ
- 24 Коли Янаковъ
- 25 Тодоръ Господиновъ
- 26 Григоръ Никовъ
- 27 Коли И. Джанелски
- 28 Вълчо Стояновъ
- 29 Петко Стамовъ
- 30 Коста Ивановъ
- 31 Ганчо Желевъ

с. Шахиджий (Добришко)

- 1 Кръсти Петровъ
- 2 Иванъ Симеоновъ
- 3 Коли Димитровъ
- 4 Митю Добревъ
- 5 Филиппъ Христовъ
- 6 Димитъръ Райковъ
- 7 Николай Симеоновъ
- 8 Атанасъ Новевъ
- 9 Иванъ Стоевъ
- 10 Славн Никовъ
- 11 Иванъ Георгиевъ

с. Фъндаклий (Добришко)

- 1 Скъби Стояновъ

- 2 Иванъ Гинковъ
- 3 Желѣско Паневъ
- 4 Цанко Ивановъ
- 5 Желя Русевъ
- 6 Господинъ Ивандовъ
- 7 Юрданъ Ивановъ
- 8 Пени Кировъ
- 9 Боинъ Георгиевъ
- 10 Георги Динчевъ
- 11 Гечо Тодоровъ
- 12 Василь Георгиевъ
- 13 Юрданъ Стояновъ
- 14 Желѣско Неповъ

с. Мурсалъкой (Добришко)

- 1 Петъръ Колевъ
- 2 Зафиръ Мановъ
- 3 Георги Димовъ
- 4 Ивнъ Радевъ
- 5 Иванъ Нисторовъ
- 6 Иванъ Стефановъ

Кара-къшла (Добришко)

- 1 Георги Юрдановъ
- 2 Стоянъ Кръстевъ
- 3 Ради Стояновъ
- 4 Митю Тодоровъ
- 5 Атанасъ Тодоровъ
- 6 Цвѣтанъ Тодоровъ
- 7 Райчо Тодоровъ
- 8 Юрданъ Димитровъ
- 9 Димитъръ Пенчевъ
- 10 Петъръ Хляновъ
- 11 Кръсто Михалевъ
- 12 Ради Михалевъ
- 13 Тоню Илчевъ
- 14 Костадинъ Радевъ
- 15 Найдонъ Костовъ
- 16 Анастасъ Ивановъ
- 17 Пеню Стойковъ
- 18 Злати „
- 19 Янко К. Мехмедъ
- 20 Нодю Ивановъ
- 21 Петко Михевъ
- 22 Нейко Петковъ

(Слѣдва).

Забѣлѣжка. Упомяватъ се всички обичаи и частни лица, които взѣматъ грѣшенъ и оупудѣния въ списъците да ги съобщаватъ въ редакцията.

О Б Я В Л Е Н И Я

Д О В Р У Д Ж А Н И

Най-големъ изборъ отъ училищни принадлежности и КОМАГАЛА, учебници отъ автори и издателства за ВСИЧКИ ОСНОВНИ И ПРОГИМНАЗИАЛНИ училища. Тетрадки, разни линировки и качества хартии, блокчета за свободно рисуване.

Всички видове настели, подгн и бляжни бон.

Ръководства и упътвания за прѣподавателитъ по всички прѣдмети и автори.

Складове на всички литературни четива за училищни библиотеки и учащата се младежъ отъ издателствата Всемирна, Образователна, Биографическа, Художествена, Класическа, Мозайка, Самообразование, Мишайковъ, Лесничковъ, Дановъ Ефр. П. Христовъ, Футековъ и Миладиновъ. Рѣчници и правописи на чуждитъ думи въ български езикъ. Нѣмски, френски граматически, христоматии и разговорници.

Мастила, тетрадки, пера, линни, четвъртити и плоски, триаголници, транспортири, пергели, музикални нидиго, пошвателни, бѣли чисти и чертани хартии, подлестници, тевтерчета, бѣлѣжници, пилкове най-големъ изборъ.

Урежда всички училищни части и обществени библиотеки.

НА НАЙ-ИЗНОСНИ ЦѢНИ.

Книжарница **ВИНАРОВЪ-ДОБРИЧЪ.**

2-5

Книжарница „Д О В Р У Д Ж А“

ВЪ ГР. КЮСТЕНДЖА

Съобщаваме, че отворихме въ града на книжарница, въ която се намиратъ:

Най-различни канцеларски и училищни потребителни и принадлежности:

тефтери, настела, моливи, перодръжки, пера, гуми, хартия всѣкакъвъ сортъ и др.

Български книги за прочитъ отъ различни библиотеки: „Всемирна“, „Художествена“, „Универсална“, „Всемирна Литература“, и разни други издания.

Илюстрирани картички отъ различни галерии.

Репродуцирани на картини въ голѣмъ форматъ отъ велики майстори.

Продаваме сѣщо и портретитъ на Н. В. Царя, Н. В. Царицата и Н. Ц. В. Прѣстолонаслѣдника (художествено изработени), сѣщо и тия на всички блг. дѣйци: Богевъ, Левски, Славейковъ, Априловъ и др.

Тия портрети сж въ голѣмъ форматъ.

Продава в. „Добруджа“ и записва абонати.

Съ почтѣ

Тодоровъ и Заговъ.

Важно за гр. Добричъ!

ВЪ ВѢСТНИКАРСКАТА АГЕНЦИЯ

„КУРИЕРЪ“

на

Менно Н. Банърджиевъ

ГР. ДОБРИЧЪ

ул. „Мария Луиза“ № 9,

Приема реклами, обявления, годски и свадбени извѣстия, скръбни вѣсти, похвали, благодарности и други по подобни

за в. „Добруджа“

и всички други софийски вѣстници и списания съ най-износни цѣни.

Въ агенцията се продаватъ всички български вѣстници и списания, има на разположение всички издѣлѣ до сега броеве отъ в. „ДОБРУДЖА“.

Записва абонати на в. „Добруджа“.

НАСТОЯТЕЛЪ ЗА ГР. ДОБРИЧЪ

МЕННО Н. БАНЪРДЖИЕВЪ

членъ отъ Командитното вѣстникарско друж. „Куриеръ“

1-10